

BRIEF REPORT

Evaluation of Surgical Treatment of Type A Aortic Dissection

Vahid Mokhberi¹,
Valiolla Habibi²,
Maryam Nabati³,
Babak Bagheri³,
Alireza Khalilian⁴,
Mozhdeh Dabirian¹,
Samad Golshani¹,
Ali Asghar Farsavian¹,
Rozita Jalalian¹,
Gazal Mokhberi⁵

¹ Assistant Professor, Department of Cardiology, Faculty of Medicine, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

² Assistant Professor, Department of Cardiac Surgery, Faculty of Medicine, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

³ Associate Professor, Department of Cardiology, Faculty of Medicine, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

⁴ Professor, Department of Biostatistics, Faculty of Medicine, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

⁵ Medical Student, Student Research Committee, Faculty of Medicine, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

(Received July 17, 2016 ; Accepted December 27, 2016)

Abstract

Background and purpose: Type A acute aortic dissection is a serious life-threatening condition that requires emergency surgery. Development of complications and operative management may be affected by various factors. The aim of this study was to evaluate the risk factors and outcomes after surgical treatment of acute type A dissection.

Materials and methods: A Cross-sectional descriptive study was done in two phases during March 2010 and June 2015, in Fatemeh Zahra Hospital, Sari, Iran. The research population included the patients who had surgery for treatment of type A acute aortic dissection. In phase I a checklist was completed (using the patients records, n=25) that consisted of demographic, clinical and imaging data, and the information that was recorded during the operation. In next phase, laboratory analysis and postoperative echocardiography were conducted for seven patients.

Results: Phase I showed that none of the patients had Marfan syndrome, history of hyperlipidemia and diabetes. Frequency of other risk factors (history of hypertension, history of smoking, chronic pulmonary disease, renal failure, cardiac surgery, aortic arch involvement, bicuspid aortic valve, and cardiac tamponade) were found to be different in patients. In phase II, we observed death in three cases after being discharged from the hospital and prediction of morbidity rate was not possible due to low number of samples.

Conclusion: Gender and functional class were found as the risk factors in patients who had surgery for acute aortic dissection.

Keywords: type A aortic dissection, mortality, morbidity, surgery

J Mazandaran Univ Med Sci 2016; 26(144): 329-335 (Persian).

بررسی نتایج جراحی دایسکشن آئورت تیپ A در بیماران

وحید مخبری^۱

ولی الله حبیبی^۲

مریم نباتی^۳

بابک باقری^۴

علیرضا خلیلیان^۵

مژده دیبریان^۱

اصدیق گلشنی^۱

علی اصغر فرسویان^۱

رزیتا جلالیان^۱

غزال مخبری^۵

چکیده

سابقه و هدف: دایسکشن آئورت تیپ A یک وضعیت تهدید کننده حیات و نیازمند به مداخلات جراحی اورژانسی می باشد. عوامل متعددی در ایجاد یا عوارض ناشی از درمان جراحی آن شناسایی شده است. هدف از این مطالعه بررسی ریسک فاکتورها و نتایج جراحی دایسکشن آئورت تیپ A در بیماران بوده است.

مواد و روش‌ها: این مطالعه توصیفی روی بیماران مبتلا به دایسکشن آئورت تیپ A که در فاصله سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۴ در بیمارستان فاطمه زهرای شهر ساری مورد جراحی قرار گرفته اند انجام شد و در دو مرحله اجرا گردید. در مرحله اول چک لیستی دو قسمتی (شامل اطلاعات دموگرافیک و اطلاعات بالینی و اطلاعات حاصل از تصویربرداری‌ها و اطلاعات حین عمل جراحی) بر اساس اطلاعات موجود در پرونده ۲۵ بیمار تحت جراحی تکمیل گردید. در مرحله دوم از آنالیز آزمایشگاهی و یافته‌های اکو کاردیوگرافی بعد از عمل جهت ۷ بیمار استفاده شد.

یافته‌ها: مرحله اول مطالعه نشان داد هیچ کدام از بیماران تحت جراحی دایسکشن آئورت سابقه دیابت، چربی خون و سندروم مارfan نداشتند و فراوانی سایر ریسک فاکتورها (نظیر فشار خون، سابقه مصرف سیگار، بیماری‌های انسدادی مزمن، نارسایی کلیه، سابقه جراحی قلبی، درگیری در ناحیه قوس آئورت، دریچه آئورت دولتی، کاردیاک تامپوناد قلبی) متفاوت بوده است. نتایج مرحله دوم نشان داد که تعداد فوت شدگان بعد از ترخیص ۳ نفر بوده است و با توجه به محدودیت حجم نمونه‌ها میزان موربیدیتی در مرحله دوم قابل قضاوت نبوده است.

استنتاج: مطالعه حاضر نشان داد جنس و فانکشن CLASS به عنوان ریسک فاکتورهای مورتالیتی جراحی دایسکشن آئورت می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: دایسکشن آئورت تیپ A، مورتالیتی، موربیدیتی، جراحی

مقدمه

دایسکشن حد آئورت یکی از وقایع مرگبار است که در آئورت اتفاق می‌افتد و بروز تخمینی سالیانه آن در آئورت اتفاق می‌افتد و بروز تخمینی سالیانه آن در تقسیم‌بندی Standford بر حسب درگیری آئورت به حدود ۵ تا ۳۰ در میلیون می‌باشد^(۱).

E-mail:arshad9067@yahoo.com

مؤلف مسئول: ولی الله حبیبی- ساری: کیلومتر ۱۸ جاده فرح آباد، مجتمع دانشگاهی پیامبر اعظم، دانشکده پژوهشی

۱. استادیار، گروه قلب و عروق، دانشکده پژوهشی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

۲. استادیار، گروه جراحی قلب، دانشکده پژوهشی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

۳. دانشیار، گروه قلب و عروق، دانشکده پژوهشی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

۴. استاد، گروه آمار زیستی، دانشکده پژوهشی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

۵. دانشجوی پژوهشگاهی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پژوهشی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

۶. تاریخ دریافت: ۱۳۹۵/۴/۲۷ تاریخ ارجاع جهت اصلاحات: ۱۳۹۵/۵/۲ تاریخ تصویب: ۱۳۹۵/۱۰/۷

دهه‌های گذشته میزان مرگ و میر بیمارستانی را از ۱۵ درصد تا ۲۵ درصد گزارش کرده‌اند^(۴).

در مطالعه‌ای که جهت بررسی پیامدهای جراحی دایسکشن آئورت انجام گرفته شد، مشخص گردید که میزان مورتالیتی آن متفاوت بوده است که بستگی به ریسک فاکتورهای قبل از عمل داشت به طوری که در بیماران ناپایدار مثل شوک، نارسایی احتقانی قلب، تامپوناد قلبی و سکته قلبی، نارسایی کلیه‌و ایسکمی مزانتر میزان مورتالیتی ۳۱ درصد در مقابل ۱۷ درصد در بیماران پایدار بود^(۵).

در مطالعات انجام شده علل مورتالیتی زودرس بعد از جراحی دایسکشن شامل بروند قلبی پایین، آسیب مغزی مژور، هموراژی، سپسیس، ایسکمی عروق محیطی، پارگی آئورت سینه‌ای، آسیب چند ارگانی و نارسایی تنفسی بوده است^(۶). بسیاری از مرگ‌های دیررس بعد از جراحی به دلیل پارگی آئورت محل دایسکشن قبلی یا آنوریسم در محلی دورتر بوده است^(۷). علل دیگر مرگ‌های دیررس سکته‌های مغزی به دلیل خونریزی‌های شدید بعد از عمل، نارسایی قلبی انفارکتوس قلبی بوده است^(۸). مطالعه Rylski و همکاران در سال ۲۰۱۱ روی پیامدهای بعد از عمل جراحی دایسکشن آئورت تیپ A نشان داد در صورت انجام جراحی اورژانسی برای افراد با محدوده سنی ۷۰ تا ۸۰ سال، میزان مرگ و میر قابل قبول می‌باشد. میزان مورتالیتی در سن بالای ۸۰ سال در فاصله زمانی ۳۰ روزه بعد از جراحی به طرز چشم‌گیری بالا است. با این حال در مقایسه با درمان غیر جراحی این میزان کمتر است^(۹).

مطالعه‌ای که توسط Mehtal و همکاران انجام شد، نشان داد کامپلیکیشن‌های بیمارستانی نظیر نقص‌های نورولوژیک، وضعیت‌های متغیر مغزی، ایسکمی میوکارد، ایسکمی مزانتر، نارسایی کلیوی، هیپوتانسیون تامپوناد قلبی و ایسکمی اعضا در بیمارانی که می‌مردنند در مقایسه با بیمارانی که زنده می‌مانند افزایش داشت. در این مطالعه مشخص گردید میزان مورتالیتی در بیماران

دو تیپ A و B تقسیم شده است: نوع A شامل درگیری آئورت صعودی با یا بدون گسترش به آئورت نزولی و نوع B شامل درگیری آئورت نزولی می‌باشد. درمان قطعی دایسکشن آئورت نوع A جراحی است و نوع B استراتژی‌های اولیه اش درمان‌های دارویی است^(۲). دایسکشن تیپ A آئورت حتی زمانی که درمان‌های جراحی انجام می‌شود یک بیماری کشنده با پروگنوز بد می‌باشد. آن‌ها به طوری که هر یک ساعت تاخیر در تشخیص و درمان با افزایش ۱ تا ۲ درصد در مرگ و میر همراه بوده است^(۲). دایسکشن آئورت یک وضعیت فوق العاده کشنده است که بیش از ۲۵ درصد افراد درمان نشده طی ۲۴ ساعت اول، ۵۰ درصد طی هفته اول و بیش از ۷۵ درصد در طی ماه اول فوت می‌کنند^(۳). ریسک فاکتورهای ایجاد‌کننده این بیماری شامل فشارخون بالا، بیماری ژنتیکی و بیماری مارfan، دریچه آئورت دولتی، بیماری‌های مادرزادی مثل کوآرکتاویون آئورت، آتروواسکلروز، ترومما، مصرف کوکائین، بیماری‌های التهابی و عفونی و بارداری می‌باشد. درمان جراحی از نظر تکنیکی بسیار مشکل است که شامل اکسیزیون پارگی انتیما و اگرامکان داشته باشد حذف دهانه ورودی به لومن کاذب در پروگزیمال و دیستال و قرار دادن گرفت جایگزین آئورت صعودی می‌باشد^(۲).

دایسکشن آئورت تیپ A اولین بار به وسیله شخصی به نام Morgagni در حدود بیش از ۲۰۰ سال پیش شرح داده شد. از آن زمان به بعد تا سال ۱۹۹۶ به دلیل پیشرفت‌های زیاد در تصویربرداری و بهبود در تکنیک‌های جراحی انتظار بهبودی در نتایج جراحی ایجاد می‌شد اما متأسفانه اطلاعات کافی در این زمینه وجود نداشته است. به همین جهت برای دستیابی به نتایج جراحی از سال ۱۹۶۶ ثبت نام بین المللی از بیماران جراحی شده انجام گرفته است^(۱). نتایج حاصل از مطالعات انجام شده براساس ثبت‌نام شدگان در این سیستم نشان داده است که میزان مرگ و میر بیمارستانی ناشی از این عمل هم‌چنان بالا بوده و اکثر مقالات چاپ شده در طی

بررسی شد از چک لیستی که شامل دو قسمت به شرح ذیل بود استفاده گردید:

۱- اطلاعات دموگرافیک و اطلاعات بالینی از بیماران شامل سن، جنس، فشار خون، دیابت، چربی خون، مصرف سیگار، سندروم مارفان، بیماری‌های انسدادی مزمن، نارسایی کلیوی، سابقه جراحی قلبی و میزان کراتینین قبل از عمل

۲- اطلاعات حاصل از تصویربرداری‌ها و اطلاعات حین عمل جراحی شامل فانکشن CLASS قلبی بیمار، کاردیاک تامپوناد قلبی، سایز آئورت، دریچه آئورت دولتی، درگیری قوس (EF)، قلبی بیمار ابزار اندازه‌گیری این متغیرها چک لیست بوده و به غیر از متغیر سن، میزان کراتینین قبل از عمل و EF که کمی در نظر گرفته شد، سایر متغیرها کیفی در نظر گرفته شد.

در مرحله دوم با بیماران تماس گرفته شد و بعد از ارائه اطلاعات از آنان دعوت به عمل آمد تا با محققین همکاری نمایند که از بین ۱۶ بیمار ۷ نفر تمايل و رضایت خود را اعلام و به بیمارستان جهت اجرای مرحله دوم مطالعه مراجعه نمودند. جهت بررسی فانکشن CLASS قلبی بیمار، سایز آئورتو EF قلبی بعد از عمل جراحی از بیماران اکو به عمل آمد. هم‌چنین برای بررسی دیابت، نارسایی کلیه، چربی خون و میزان کراتینین بعد از عمل از بیماران نمونه خون گرفته شد و از یافته‌های آزمایشگاهی استفاده گردید. داده‌ها وارد نرمافزار 20 SPSS شد و تحت آنالیز قرار گرفت و شاخص‌های مرکزی و پراکنده‌گی با حدود اطمینان ۹۵ درصد استفاده شد.

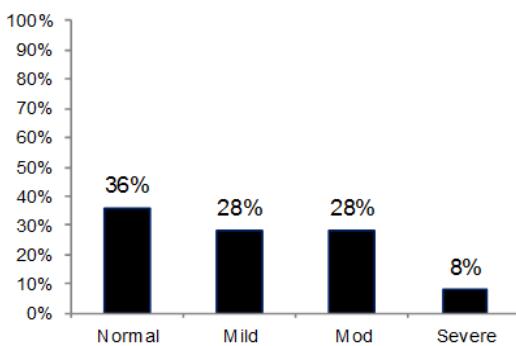
در این مطالعه هیچ مداخله‌ای روی گروه مورد مطالعه انجام نگرفت. اطلاعات بیماران در تمامی مراحل تحقیق به صورت محترمانه باقی ماند. جهت اجرای مرحله اول مطالعه و دسترسی به پرونده بیماران با مدیریت بیمارستان واحد مدارک پزشکی هماهنگی به عمل آمد و برای مرحله دوم مطالعه اهداف طرح به

دایسکشن آئورت بالا بوده است. یک سری متغیرهای بالینی نظیر سن بالای ۷۰ سال و شروع ناگهانی درد قفسه سینه، گردن، پشت ممکن است تظاهری از یک پارگی شدید و وسیع و ناگهانی باشد و به عنوان ریسک بالایی از پیشگویی کننده‌های مرگ باشند(۱۰). با توجه به این که این سیستم ثبت نام در کشور ما وجود نداشته و با توجه به این که عامل ژنتیک یکی از ریسک فاکتورهای موثر در ایجاد این بیماری می‌باشد هدف از این مطالعه بررسی نتایج جراحی دایسکشن آئورت تیپ A در بیماران بیمارستان فاطمه‌ Zahra شهر ساری از سال ۱۳۸۹ تا سه ماه اول ۱۳۹۴ بوده است. با توجه به این که بیمارستان فاطمه Zahra مهم‌ترین مرکز جراحی قلب در سطح استان می‌باشد. این مطالعه پیامدهای زودرس و دیررس را در بیمارانی که تحت جراحی اورژانس دایسکشن آئورت قرار می‌گیرند مورد ارزیابی قرار داده تا با شناسایی آن‌ها امکان کاهش عوارض مرگ و میر بیماران در آینده میسر گردد.

مواد و روش‌ها

این مطالعه یک مطالعه توصیفی بود که جامعه مورد بررسی آن بیماران جراحی شده دایسکشن آئورت در بیمارستان فاطمه Zahra ساری از فروردین ۱۳۸۹ تا خرداد ۱۳۹۴ بوده است. با توجه به کمبود موارد بیماری، کلیه پرونده‌های بیماران جراحی شده در طی این سال‌ها بررسی شد و موارد دایسکشن آئورت تیپ B موارد فوتی قبل از عمل جراحی و موارد پارگی آئورت ثانویه به ترکیب از مطالعه خارج شدند. مطالعه در دو مرحله انجام شد. در مرحله اول مطالعه پرونده بیماران مورد بررسی قرار گرفت و در مرحله دوم پس از کسب رضایت آگاهانه از بیماران بررسی‌های آزمایشگاهی و اکو از بیماران به عمل آمد. بدین صورت که ابتدا پرونده کلیه بیماران جراحی شده دایسکشن آئورت تیپ A از سال ۱۳۸۹ تا سه ماه اول ۱۳۹۴ مورد بررسی قرار گرفت و برای نتایج جراحی که به صورت دیررس و زودرس

۲۰ درصد مبتلا به بیماری‌های انسدادی مزمن، ۴ درصد مبتلا به نارسایی کلیه، ۸ درصد سابقه جراحی قلبی، ۸ درصد کاردیاک تامپوناد قلبی، ۲۰ درصد درگیری قوس آئورت و ۸ درصد دریچه آئورت دولتی داشتند. بررسی‌ها نشان داد که فانکشن CLASS ۲۴ درصد از بیماران تیپ یک، ۴ درصد تیپ دو و ۶۴ درصد تیپ چهار بوده است. در بررسی EF قلبی در ۳۲ درصد از بیماران نرمال، ۲۸ درصد Mid، ۲۸ درصد Mod و ۸ درصد severe به دست آمده است (نمودار شماره ۲). هم چنین مرحله اول مطالعه نشان داد که هیچ کدام از بیماران تحت جراحی دایسکشن آئورت سابقه دیابت، چربی خون و سندروم مارفان نداشتند. حداقل میزان کراتینین قبل از عمل ۵/۰ و حداکثر ۲/۵، حداقل سایز آئورت ۳/۷۵ و حداکثر ۱۱ بوده است. نتایج مرحله دوم نشان داد هیچ یک از بیماران بررسی شده چربی خون و نارسایی کلیه نداشتند. EF در شش نفر نرمال و یک نفر Mild و فانکشن CLASS در ۴ نفر تیپ یک و در دو نفر تیپ دو بوده است. هم چنین بیشترین میزان کراتینین ۱/۴ و کمترین ۱/۰۷، حداقل سایز آئورت ۲/۹۰ و حداکثر ۳/۹۰ بوده است (جدول شماره ۲).

نمودار شماره ۲: درصد فراوانی EF قلبی در مرحله اول مطالعه

جدول شماره ۲: سایز آئورت و میزان کراتینین در مرحله دوم مطالعه				
	مشخصات	حداقل	حداکثر	انحراف معیار \pm میانگین
۶/۳ \pm ۰/۵	سایز آئورت	۳/۷۵	۱۱	
۱/۲۶ \pm ۰/۱	میزان کراتینین قبل از عمل	۰/۵	۲/۵۰	
۳/۳۵ \pm ۰/۱۵	سایز آئورت بعد از عمل	۲/۹۰	۳/۹۰	
۱/۱۸ \pm ۰/۶	میزان کراتینین بعد از عمل	۱/۰۷	۱/۴	

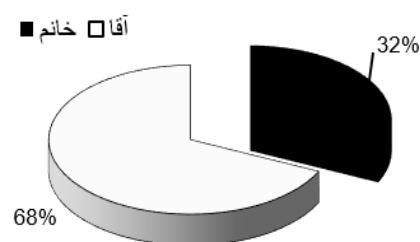
طور کامل برای شرکت کنندگان توضیح داده شد و مرحله دوم بعد از اخذ رضایت بیماران انجام شد. هم‌چنین جهت انجام آزمایشات هیچ گونه هزینه‌ای بر بیماران تحمیل نشد.

یافته‌ها و بحث

بررسی‌ها نشان داد که در فاصله زمانی در نظر گرفته شده ۲۵ مورد جراحی دایسکشن آئورت در بیمارستان انجام شد لذا اسامی این بیماران استخراج و پرونده‌های آن‌ها مورد بررسی قرار گرفت. یافته‌های مرحله اول حاکی از آن بود که ۱۶ نفر از بیماران بعد از جراحی زنده ماندند و ۹ نفر فوت نمودند. تعداد فوت شدگان در بیمارستان ۶ نفر و بعد از ترخیص ۳ نفر بوده است. حداقل سن جراحی ۳۱ سال، حداکثر ۸۴ سال و متوسط سن جراحی ۶۲ سال بوده است (جدول شماره ۱). ۸ نفر از بیماران تحت جراحی دایسکشن آئورت خانم و ۱۷ نفر آقا بودند (نمودار شماره ۱).

جدول شماره ۱: فراوانی افراد تحت مطالعه براساس سن

گروه سنی	تعداد	درصد
۳۰-۴۰	۱	۴
۴۱-۵۰	۴	۱۶
۵۱-۶۰	۶	۲۴
۶۱-۷۰	۵	۲۰
۷۱-۸۰	۸	۳۲
≥۸۱	۱	۴
Total	۲۵	۱۰۰

نمودار شماره ۱: فراوانی افراد تحت مطالعه براساس جنس

طی مطالعه مشخص شد که ۱۲ درصد از بیماران سابقه فشار خون، ۸ درصد سابقه مصرف سیگار،

مذکر به عنوان ریسک فاکتور یاد کرده‌اند(۱۲). هم‌چنین مطالعه حاضر نشان داده است که فشار خون بر مورتالیتی بعد از جراحی تاثیرگذار است. در این مطالعه تمامی افراد مبتلا به فشار خون فوت نمودند. Rampoldi و همکاران در مطالعه خود از هیپوتنشن قبل از عمل جراحی به عنوان ریسک فاکتور نام بردند(۱۱).

مطالعه حاضر نشان داده است که سایر عوامل نظری دیابت، سابقه مصرف سیگار و نارسایی کلیه در مورتالیتی بعد از جراحی تاثیر نداشته است که با یافته‌های مطالعات موجود نظری Matalene Goda و همکاران که از این عوامل به عنوان ریسک فاکتور نام بردند، مغایرت دارد(۱۳). بیشتر افراد دارای دایسکشن آئورت دارای فانکشن CLASS نوع چهار بوده‌اند و این مورد در مورتالیتی نیز تاثیر داشته است به طوری ۷۸ درصد از افراد فوت شده دارای فانکشن CLASS نوع چهار بوده‌اند. ناقص بودن نحوه تکمیل تعدادی از پرونده‌ها و دشواری دسترسی به بیماران جهت اجرای مرحله دوم مطالعه از جمله موارد محدودیت مطالعه جاری بوده است.

با عنایت به توضیحات فوق می‌توان نتیجه گرفت که بر اساس مطالعه حاضر جنس و فانکشن CLASS به عنوان ریسک فاکتور مورتالیتی جراحی دایسکشن آئورت می‌باشد. لازم به ذکر است با توجه به محدود بودن حجم نمونه در خصوص تاثیر فشار خون بالا بر مورتالیتی نمی‌توان قضاوت صحیحی داشت.

سپاسگزاری

با تشکر از معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی مازندران و کلیه عزیزانی که ما در انجام این پژوهش یاری رساندند.

References

- Hagan PG, Nienaber CA, Isselbacher EM, Bruckman D, Karavite DJ, Russman PL, et al. The International Registry of Acute Aortic Dissection (IRAD) New Insights Into an Old Disease. JAMA 2000; 283(7): 897-903.
- Bonow Ro, Mann DL, Zipes DP, Libby P. Braunwald's Heart Disease Book. 9th ed. Philadelphia: Saunders; 2012.

هدف از این مطالعه تعیین ریسک فاکتورها و نتایج جراحی دایسکشن آئورت تیپ A در بیماران بیمارستان فاطمه‌الزهرا بوده است. مطالعه جاری نشان داده است که بیشترین میزان دایسکشن آئورت در محدوده سنی ۷۱ تا ۸۰ سال بوده است. هم‌چنین حاکمی از آن بوده است که سن در مورتالیتی بعد از عمل تاثیر نداشته است زیرا در بررسی‌های به عمل آمده مشخص گردید که در افراد فوت شده از همه محدوده سنی وجود داشته است. با این حال جنس بیماران هم بر میزان وقوع دایسکشن آئورت و هم بر مورتالیتی بعد از عمل تاثیرگذار بوده است به طوری که هر دو مورد یاد شده در جنس مذکور بیشتر از مونث بوده است.

در پژوهش‌های انجام شده در رابطه با ریسک فاکتورهای مورتالیتی جراحی دایسکشن آئورت در نقاط مختلف دنیا نیز این ویژگی‌ها مورد بررسی قرار گرفته است. به عنوان مثال Rampoldi و همکاران پیامدهای جراحی ۶۸۲ بیمار که در سیستم ثبت بین‌المللی ثبت نام کرده بودند از سال ۱۹۹۶ تا سال ۲۰۰۳ مورد آنالیز قرار دادند. نتایج مطالعه نشان داد که سن بالای ۷۰ سال میزان مورتالیتی بعد از جراحی را تحت تاثیر قرار داده و بیشتر می‌باشد که با یافته‌های این پژوهش مبنی بر عدم تاثیر سن مغایرت دارد. هم‌چنین وی در مطالعه خود بیان می‌کند که میزان مرگ و میر بعد عمل در جنس مونث بیشتر می‌باشد که این امر نیز با یافته‌های مطالعه حاضر مغایرت دارد(۱۱). با این حال پژوهش‌هایی هم یافت می‌شود که یافته‌های مطالعه را تایید می‌کند به عنوان نمونه Ijaz و همکارانش در مطالعه خود مذکور بودن را از جمله ریسک فاکتورهای دایسکشن آئورت بیان نموده‌اند و یا بسیاری از منابع موجود از جنس

3. Hirst AE Jr, Johns VJ Jr, Kime SW Jr. Dissecting aneurysm of the aorta: a review of 505 cases. *Medicine (Baltimore)* 1958; 37(3): 217-279.
4. Shiono M, Hata M, Sezai A, Negishi N, Sezai Y. Surgical Result in Acute Type A Aortic Dissection. *Ann Thorac Cardiovasc Surg* 2005; 11(1): 29-34.
5. Tsai TT, Trimarchi S, Nienaber CA. Acute Aortic Dissection: Perspectives from the International Registry of Acute Aortic Dissection (IRAD). *Eur J Vasc Endovasc Surg* 2009; 37(2): 149-159.
6. Trimarchi S, Eagle KA, Nienaber CA, Rampoldi V, Jonker FH, De Vincentis C, et al. Role of age in acute type A aortic dissection outcome: report from the International Registry of Acute Aortic Dissection (IRAD). *J Thorac Cardiovasc Surg* 2010; 140(4): 784-789.
7. Chiappini B, Schepens M, Tan E, Amore AD, Morshuis W, Dossche K, et al. Early and late outcomes of acute type A aortic dissection: analysis of risk factors in 487 consecutive patients. *Eur Heart J* 2004; 26(2): 180-186.
8. Song JM, Kim SD, Kim JH, Kim MJ, Kang DH, Seo JB, et al. Long-term predictors of descending aorta aneurysmal change in patients with aortic dissection. *J Am Coll Cardiol* 2007; 50(8): 799-804.
9. Rylski B, Suedkamp M, Beyersdorf F, Nitsch B, Hoffmann I, Blettner M, et al. Outcome after surgery for acute aortic dissection type A in patients over 70 years: data analysis from the German Registry for Acute Aortic Dissection Type A (GERAADA). *Eur J Cardiothorac Surg* 2011; 40(2): 435-440.
10. Rylski B, Suedkamp M, Beyersdorf F, Nitsch B, Hoffmann I, Blettner M, et al. Outcome after surgery for acute aortic dissection type A in patients over 70 years: data analysis from the German Registry for Acute Aortic Dissection Type A (GERAADA). *Eur J Cardiothorac Surg* 2011; 40(2): 435-440.
11. Rampoldi V, Trimarchi S, Eagle KA, Nienaber CA, Oh JK, Bossone E, et al. Simple risk models to predict surgical mortality in acute type A aortic dissection: the International Registry of Acute Aortic Dissection score. *Ann Thorac Surg* 2007; 83(1): 55-61.
12. Khan IA, Nair CK. Clinical, diagnostic, and management perspectives of aortic dissection. *Chest* 2002; 122(1): 311-328.
13. Goda M, Imoto K, Suzuki S, Uchida K, Yanagi H, Yasuda S, et al. Risk analysis for hospital mortality in patients with acute type a aortic dissection. *Ann Thorac Surg* 2010; 90(4): 1246-1250.